

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Y. A.**, zast. Mgr. Helenou Pindejovou, advokátkou se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2018, č. j. MV-25445-2/OAM-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2019, č. j. 32 Az 7/2018 - 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 27. 2. 2018, č. j. MV-25445-2/OAM-2018, zastavilo řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť jeho žádost o mezinárodní ochranu byla již třetí v pořadí a neuvedl nové důvody, které ho vedly k jejímu podání.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl napadeným rozsudkem. V něm připomněl, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu již potřetí, a to v krátkém rozmezí let 2016 až 2018. Předcházející žádosti byly zamítnuty, což následně potvrdily i správní soudy. Ve své třetí žádosti uvedl žalobce pouze ekonomické důvody a ani v žalobě neuváděl žádné azylově relevantní důvody. Žalovaný zároveň dostal své povinnosti a zjišťoval, zda v jeho zemi původu došlo k nějakým významnějším změnám, avšak žádné takové změny neshledal.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Žalovaný podle něj nedostal své povinnosti zabývat se ve svém rozhodnutí případnou změnou situace v jeho zemi původu, jak požaduje judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), zejména rozsudek ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017 - 38. Z něj plyne, že v rozhodnutí o další opakované žádosti musí být aspoň stručně uvedeno, proč dospěl správní orgán k závěru, že k relevantní změně v zemi původu nedošlo, a jaké podklady o tom vypovídají. Je navíc třeba zajistit, aby české orgány získávaly přesné a aktuální informace o zemi původu, čemuž žalovaný také nedostal. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že stěžovatel ve své opakované žádosti o mezinárodní ochranu uváděl pouze ekonomické důvody. Ani v žádosti o mezinárodní ochranu, ani v řízení před krajským soudem netvrdil žádné změny, pro které by se jeho žádost o mezinárodní ochranu stala opodstatněnou. Navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Protože se jedná o kasační stížnost podanou ve věci udělení mezinárodní ochrany, zabýval se NSS v souladu s § 104a s. ř. s. nejprve tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] NSS neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a jednotná judikatura totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[9] Stěžovatel vytýká žalovanému, že způsob, jakým se ve svém rozhodnutí vyjádřil ke změnám v jeho zemi původu, neobstojí pohledem požadavků vyjádřených v rozsudku č. j. 9 Azs 185/2017 - 38. Zde NSS zkritizoval absenci odůvodnění ohledně relevantních změn v zemi původu žalobce v rozhodnutí o opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Zároveň však přisvědčil názoru žalovaného, že „*rozhodnutí o zastavení řízení o další opakované žádosti nebude zpravidla nutné odůvodňovat natolik důkladně jako v případě první opakované žádosti. Pokud by v obou těchto rozhodnutích byly řešeny stejné otázky, nic nebrání odkazu na relevantní části předchozího rozhodnutí. Účelem odůvodnění správního rozhodnutí není opakovat již jednou vyříčené a rozhodnutí o žádostech téhož cizince na sebe věcně navazují, byť jsou vydávána v různých řízeních. Nejvyšší správní soud nicméně zdůrazňuje, že s ohledem na konkrétní okolnosti věci bude vždy nutné posoudit, zda může odkaz plnohodnotně zastoupit vlastní odůvodnění. Zvláště pečlivý musí být postup ve vztahu k posouzení relevantních změn v zemi původu cizince,*

pokračování

neboť, jak vyplývá z výše uvedeného, správní orgán se jimi zabývá bez ohledu na tvrzení výslovně uvedená v žádosti a podstatnou roli v tomto ohledu hraje také čas, který v mezidobí uplynul.“

[10] K uvedené citaci je však třeba doplnit, že v kritizovaném rozhodnutí žalovaný posuzoval opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, v níž žalobce uvedl, „že žádá o mezinárodní ochranu v souvislosti s tím, že se na Ukrajině ztrácí mnoho lidí, hlavně vojáci, prodávají je na orgány. Pokračoval, že se s ním spojil novinář, který měl informace, že jsou v tom zapleteni vysoce postavení představitelé, hlavně poslanci velící vojsku.“ (citováno z rekapitulace rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 5. 2017, č. j. 60 Az 22/2017 - 29, který v citovaném rozsudku přezkoumával NSS). Na tomto podkladě NSS vytkl ve shodě s Krajským soudem v Plzni žalovanému, že „v rozhodnutí pouze konstatoval, že změny neshledal, a z kasační stížnosti je zřejmý jeho názor, že se k této otázce v podstatě vyjadřovat nemusí. Z výše uvedeného je však zřejmé, že i v rozhodnutí o další opakované žádosti musí být alespoň stručně uvedeno, proč k relevantní změně nedošlo a jaké podklady o tom vypovídají“.

[11] V nyní posuzovaném případě je však situace odlišná. Stěžovatel ve své opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl žádný konkrétní problém, ve vztahu k němuž by bylo třeba zjišťovat změny v jeho zemi původu. Uvedl pouze zcela obecně, že o mezinárodní ochranu žádá z ekonomických důvodů. Žalovanému tudíž nelze vytýkat, že ve vztahu k tomuto zcela obecnému tvrzení (na rozdíl od situace řešené ve výše citovaném rozsudku č. j. 9 Azs 185/2017 - 38), obdobně obecně odpověděl, že neshledal žádné takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by byl žalobce vystaven pronásledování či hrozbě vážné újmy. Nelze ostatně přehlédnout, že ani následně v žalobě ani v kasační stížnosti stěžovatel neuváděl žádnou konkrétní hrozbu, jíž by se v případě návratu do země původu obával.

[12] Na jeho situaci tak dopadá spíše právní závěr vyjádřený v usnesení NSS ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Azs 116/2018 - 28, kde NSS taktéž v reakci na třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany uvedl: „[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že žalovaný jako správní orgán rozhodující na úseku mezinárodní ochrany v souladu se zásadou oficiality nese odpovědnost za zjištění skutkového stavu v dané věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nejinak tomu bylo i v případě stěžovatele. Námitka stěžovatele týkající se poměrů by mohla být důvodná tehdy, pokud by šlo o první rozhodnutí o poskytnutí mezinárodní ochrany stěžovateli, tak tomu však nebylo. Žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatele je v pořadí již třetí, a proto nelze abstrahovat od předcházejících správních řízení v jeho věci, kde byl skutkový stav náležitě zjištěn prostřednictvím mezinárodních zpráv o aktuální situaci v zemi původu stěžovatele, což vyplývá z obsahu správního spisu.“

[10] Oproti takto vymezenému skutkovému stavu může dojít v průběhu času ke změnám. V případě stěžovatele by však muselo jít o změny, pro které by mohla být jeho nová žádost opodstatněná. Správní orgán však žádné takové změny neshledal, a proto mohl učinit shora uvedený závěr o situaci v zemi původu stěžovatele. Bylo na stěžovateli, aby tento závěr správního orgánu relevantním způsobem zpochybnil. V žádosti však žádné takové změny netvrdil, netvrdil je ani v průběhu správního řízení, ani v podané žalobě. Za takové situace rozhodně nelze mít za to, že žalovaný své povinnosti odůvodnit závěr o tom, že k zásadní změně situace v zemi původu nedošlo, nedostál, a proto námitka stěžovatele je nedůvodná.“

[13] Ani v nyní posuzovaném případě nelze shledat, že by žalovaný nedostál své povinnosti odůvodnit závěr o tom, že k zásadní změně situace v zemi původu nedošlo, neboť stěžovatel sám neuváděl v žádosti o mezinárodní ochranu žádné konkrétní hrozby, ve vztahu k nimž by žalovaný musel posuzovat změny v jeho zemi původu, uvedl pouze zcela obecně ekonomické důvody. Kritika vyjádřená v rozsudku č. j. 9 Azs 185/2017 - 38 tedy na nyní posuzovanou situaci

nedopadá a naopak za přílehlavé je třeba označit právní názory právě citovaného usnesení č. j. 9 Azs 116/2018 - 28, vydané v obdobné skutkové a právní situaci.

[14] K obecnému tvrzení, že je třeba zajistit, aby české orgány získávaly přesné a aktuální informace o zemi původu, NSS připomíná, že z výše uvedených důvodů v nyní posuzované věci nebylo zjevné, ke kterým aspektům situace v zemi původu bylo namísto tyto informace obstarávat. K aktuálnosti informací se NSS ve své judikatuře vyjádřil opakovaně (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, č. 1825/2009 Sb. NSS).

[15] Ustálená a jednotná judikatura NSS tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námítky uvedené v kasační stížnosti a NSS neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

IV. Náklady řízení

[16] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu